

PWYLLGOR CRAFFU PERFFORMIAD AC ADNODDAU CORFFORAETHOL

Cofnodion cyfarfod o bell a gynhaliwyd ar 23 Hydref, 2024.

Mae'r Agenda ar [gael yma](#).

Mae recordiad y cyfarfod ar [gael yma](#).

Yn Bresennol: Y Cynghorydd J. Protheroe (Cadeirydd); Cynghorydd E. Goodjohn (Is-Gadeirydd); Cynghorwyr G.D.D. Carroll, P. Drake, R. Fisher, C.P. Franks, S.M. Hanks, Dr. I.J. Johnson, B. Loveluck-Edwards a N.J. Wood.

Hefyd yn bresennol: Cynghorwyr L. Burnett (Arweinydd Gweithredol ac Aelod Cabinet Berfformiad ac Adnoddau), H.M. Payne ac E. Williams (Aelod Cabinet dros Gofal Cymdeithasol ac Iechyd).

519 CYHOEDDIAD –

Cyn cychwyn busnes y Pwyllgor, darllenodd y Cadeirydd y datganiad a ganlyn: “A gaf i atgoffa pawb sy'n bresennol y bydd y cyfarfod yn cael ei ffrydio'n fyw yn ogystal â'i recordio trwy'r rhyngwyd ac mae'r recordiad hwn wedi'i archifo i'w weld yn y dyfodol”.

520 YMDDIHEURIADAU AM ABSENOLDEB –

Derbyniwyd y rhain gan Y Cynghorydd H.C. Hamilton.

521 COFNODION –

ARGYMHELLWYD – CYMERADWYO cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 18 Medi, 2024 fel cofnod cywir.

522 DATGANIADAU BUDDIANT –

Gwnaeth y Cynghorydd Goodjohn ddatganiad o ddiddordeb mewn perthynas ag Eitemau 7 ac 8 ar yr Agenda (Rhaglen Ail-lunio). Roedd natur y buddiant hwnnw yn bersonol, nid yn rhagfarnu, yn yr ystyr bod y Cynghorydd yn aelod o Gyngor Tref y Barri ond bod ganddo oddefeb i siarad a phleidleisio ar Raglen Ail-lunio Bro Morgannwg. Oherwydd hyn, arhosodd y Cynghorydd yn y cyfarfod pan drafodwyd yr eitemau ar yr agenda.

Datganodd y Cynghorydd Dr. Johnson fuddiant personol (ond nid oedd yn rhagfarnu) mewn perthynas ag Eitemau 7 ac 8 (Rhaglen Ail-lunio). Roedd natur y buddiant hwnnw yn bersonol, nid yn rhagfarnu, yn yr ystyr bod y Cynghorydd yn aelod o

Gyngor Tref y Barri ond bod ganddo oddefeb i siarad a phleidleisio ar Raglen Ail-lunio Bro Morgannwg. Oherwydd hyn, arhosodd y Cynghorydd yn y cyfarfod pan drafodwyd yr eitemau ar yr agenda.

Gwnaeth y Cynghorydd Franks ddatganiad o ddi-ddordeb yn Eitem 4 ar yr Agenda – Diweddariad Blynyddol y Cynllun Rheoli Asedau Corfforaethol. Roedd natur y buddiant yn bersonol ac nid oedd yn rhagfarnu gan ei fod yn Aelod o Gyngor Cymuned Dinas Powys ac wedi bod yn rhan o drafodaethau am Drosglwyddo Asedau Cymunedol a'i berthynas â Llyfrgell a Chanolfan Weithgaredd Dinas Powys, yr oedd ganddo oddefeb i siarad yn ei chylch.

523 DIWEDDARIAD BLYNYDDOL Y CYNLLUN RHEOLI ASEDAU CORFFORAETHOL (CYF) –

Byddai'r cyfeiriad gan y Cabinet dyddiedig 18 Gorffennaf, 2024 fel y'i cynhwyswyd yn yr agenda yn cael ei ohirio er mwyn i swyddogion gael amser i ystyried yr argymhellion a wnaed yn y ddogfen "Ymateb gan Ganolfan Polisi Cyhoeddus Cymru i Reoli Carbon Cyngor Bro Morgannwg. Cynllunio" a diweddaru'r adroddiad er mwyn adlewyrchu hyn. Byddai hyn hefyd yn galluogi'r Pwyllgor i graffu'n llawn ac yn effeithiol ar yr adroddiad gydag unrhyw ddiweddariadau ynghlwm er mwyn iddynt eu hystyried.

ARGYMHELLWYD – Gohirio'r eitem hon tan y cyfarfod addas nesaf o'r Pwyllgor.

Rheswm dros yr argymhelliad

Er mwyn i swyddogion gael amser i ystyried yr argymhellion a wneir yn y ddogfen "Ymateb gan Ganolfan Polisi Cyhoeddus Cymru i Gynllun Rheoli Carbon Cyngor Bro Morgannwg" ac i ddiweddaru'r adroddiad er mwyn adlewyrchu hyn. Byddai hyn hefyd yn galluogi'r Pwyllgor i graffu'n llawn ac yn effeithiol ar yr adroddiad gydag unrhyw ddiweddariadau ynghlwm er mwyn iddynt eu hystyried.

524 CYNLLUN RHEOLI CARBON (CYF) –

Byddai'r cyfeiriad gan y Cabinet ar 5 Medi, 2024 fel y'i cynhwyswyd yn yr agenda yn cael ei ohirio er mwyn i swyddogion gael amser i ystyried yr argymhellion a wnaed yn y ddogfen "Ymateb gan Ganolfan Polisi Cyhoeddus Cymru i Reoli Carbon Cyngor Bro Morgannwg. Cynllunio" a diweddaru'r adroddiad er mwyn adlewyrchu hyn. Byddai hyn hefyd yn galluogi'r Pwyllgor i graffu'n llawn ac yn effeithiol ar yr adroddiad gydag unrhyw ddiweddariadau ynghlwm er mwyn iddynt eu hystyried.

ARGYMHELLWYD – Gohirio'r eitem hon tan y cyfarfod addas nesaf o'r Pwyllgor.

Rheswm dros yr argymhelliad

Er mwyn i swyddogion gael amser i ystyried yr argymhellion a wneir yn y ddogfen "Ymateb gan Ganolfan Polisi Cyhoeddus Cymru i Gynllun Rheoli Carbon Cyngor Bro Morgannwg" ac i ddiweddaru'r adroddiad er mwyn adlewyrchu hyn. Byddai hyn

hefyd yn galluogi'r Pwyllgor i graffu'n llawn ac yn effeithiol ar yr adroddiad gydag unrhyw ddiweddariadau ynghlwm er mwyn iddynt eu hystyried.

525 CYNLLUN CORFFORAETHOL DRAFFT CYNGOR BRO MORGANNWG 2025-30 (CYF) –

Cyflwynwyd y cyfeiriad o gyfarfod y Cabinet a gynhaliwyd ar 10 Hydref 2024 gan y Cyfarwyddwr Adnoddau Corfforaethol ar y cyd â'r Rheolwr Gweithredol, Mewnwelediad a Strategaeth Gorfforaethol. Y diben oedd sicrhau bod y Pwyllgor yn cael cyfle i ystyried y Cynllun Corfforaethol drafft ac i roi adborth yn rhan o'r rhaglen ymgynghori.

Rhoddwyd cyflwyniad i'r Pwyllgor, yn ogystal â'r cyfeiriad a'r adroddiad, a oedd yn amlinellu meysydd allweddol y Cynllun drafft, gan gynnwys:

- Sut roedd y Cyngor yn cyflawni ei ddyletswyddau dan y Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol;
- Nododd y 5 Amcan Lles newydd;
- Dangosodd sut roedd y Cyngor yn ymateb i ganfyddiadau'r Arolwg Beth Am Siarad i Drigolion ac ymgynghori arall;
- Rhoddodd fframwaith ar gyfer cynllunio dros y pum mlynedd nesaf – sut y byddai'r Cyngor yn newid, yn gwella, yn cyflawni;
- Nododd yr hyn y gallai trigolion a phartneriaid ei ddisgwyl;
- Nododd rai o'r heriau allweddol a rhai themâu trawsbynciol;
- Roedd ynddo ddatganiad am weithio gyda'n gilydd;
- Gwnaeth ddwyn gweithgareddau yn ymwneud â thlodi ynghyd;
- Byddai'r Cyngor yn cael ei archwilio, ei graffu a'i farnu yn erbyn yr ymrwymadau yn y Cynllun hwn;
- Tynnwyd sylw at strwythur y Cynllun, gan gynnwys geirfa fanwl i helpu i esbonio'r termau mwy technegol i gynulleidfa ehangach;
- Rhannwyd camau gweithredu enghreifftiol hefyd, gan gynnwys y rhai'n ymwneud â thlodi, a oedd yn llinyn allweddol a oedd yn rhedeg trwy gydol y Cynllun cyfan;
- Monitro perfformiad, gan gynnwys adroddiadau perfformiad mwy syml ac amserol;
- Nodwyd amserlen y Cynllun a'r ymgynghori cysylltiedig hefyd, gyda chyfnod ymgynghori 8 wythnos (14 Hydref – 8 Rhagfyr) a'r broses i graffu, ystyried a chymeradwyo'r Cynllun diwygiedig, gyda hwn yn cael ei gyhoeddi ym mis Ebrill.

Yn dilyn y cyflwyniad, cafodd nifer o sylwadau ac ymholiadau eu gwneud gan y Pwyllgor, a oedd yn cynnwys y canlynol:

Croesawodd y Cadeirydd y ffaith bod y Cynllun yn canolbwyntio ar dlodi a helpu i ddileu hyn, oherwydd ei fod wrth wraidd yr anghydraddoldebau yr oedd trigolion Bro Morgannwg yn eu hwynebu.

Mynegodd y Cynghorydd Franks bryderon am absenoldeb ymddangosiadol ardaloedd sy'n cefnogi pobl hŷn yn uniongyrchol yn y Cynllun, a dywedodd ei bod yn bwysig tynnu sylw at amcanion penodol, ac ati o fewn y Cynllun sy'n cyfeirio at bobl hŷn a'u gofynion, yn ogystal â rhai grwpiau allweddol eraill o drigolion ym Mro Morgannwg. Esboniwyd y byddai adborth y Cynghorydd yn cael ei ystyried, yn ogystal â'r adborth a geir drwy ymgysylltu â grwpiau pobl hŷn, fel Fforwm Strategaeth 50+ y Fro, er pwysleisiwyd nid yn unig gan y Rheolwr Gweithredol, Mewnwelediad a Strategaeth Gorfforaethol, ond hefyd gan y Cadeirydd, yr Arweinydd Gweithredol a'r Aelod Cabinet dros Berfformiad ac Adnoddau a'r Cynghorydd Loveluck-Edwards (Hyrwyddwr Pobl Hŷn) fod pob grŵp, gan gynnwys pobl hŷn, yn cael ei annog i gymryd rhan yn y broses ymgynghori a bod ei anghenion yn cael eu hystyried fel rhan o hyn, a bod ei farn yn cael ei gwerthfawrogi, a ddangosodd y rhyngweithio diweddar â Fforwm Strategaeth 50+ y Fro.

Roedd yr Is-gadeirydd yn falch o weld y 5ed Amcan Lles newydd, "Bod y Cyngor Gorau y Gallwn Fod" o fewn y Cynllun a dywedodd ei bod yn bwysig ymgorffori hyn yn y Cyngor yn ddiwylliannol ac yn sefydliadol, gyda mwy o fod yn agored, tryloywder, ymgysylltu â'r cyhoedd ac atebolrwydd yn ogystal â ffocws cryfach ar dlodi a'r amgylchedd hefyd wedi'u cynnwys yn y Cynllun. Gofynnodd beth ddylai trigolion ei weld o ran y Cyngor yn gwneud pethau'n wahanol fel rhan o'r Cynllun drafft, o'i gymharu â'i iteriad blaenorol. Esboniwyd bod elfennau o barhad a newid rhwng y Cynllun drafft a'r fersiwn flaenorol, gyda'r Cynllun newydd yn nodi gyda phob Amcan Lles yr hyn y byddai'r Cyngor yn ceisio ei gyflawni, fel ffyrdd newydd o weithio, mwy o dryloywder a mwy o wrando ar ac ymgysylltu â thrigolion a defnyddwyr gwasanaethau. O ran cwestiwn dilynol yr Is-gadeirydd ar sut y dilysodd a monitrodd y Cyngor sut y byddai'r amcanion a'r newidiadau newydd hyn yn cael eu cyflawni wrth gael ei ystyried yn Awdurdod gwranddo, esboniwyd bod gwaith yn cael ei wneud, ar y cyd â'r Grŵp Cadeiryddion ac Is-gadeiryddion Pwyllgorau Craffu ac arweinwyr grwpiau gwleidyddol, ar reoli perfformiad a'r adborth gan drigolion yn ogystal ag Aelodau Etholedig ar sut i gyflwyno'r wybodaeth / dangosyddion perfformiad mewn ffordd lai technegol a mwy eglur. Hefyd, byddai'r arolwg "Beth Am Siarad am Fywyd yn y Fro" yn cael ei gynnal yn rheolaidd i ddeall archwaeth y cyhoedd a'i ganfyddiad o'r Cyngor a'i berfformiad.

Cytunodd y Cynghorydd Dr. Johnson gyda datblygiad y 5 Amcan Lles ar gyfer y Cynllun ond dywedodd fod angen mesurau ar waith i 'brofi' a dangos yn glir lle mae'r Cyngor wedi bod yn llwyddiannus neu lle roedd lle i wella a 'gwersi a ddysgwyd'. Roedd angen gwerthusiad iawn o lwyddiant ac ystyried y ffordd orau o graffu ar y Cynllun hwn, oherwydd ei amcanion a'i themâu trawsbynciol. Esboniwyd bod y mesurau ynghylch cynnydd a llwyddiant yn rhannau pwysig o'r Cynllun, a bod gwaith ar y gweill i weld sut olwg fyddai ar y mesurau hyn ar ganlyniadau cyn drafftio'r Cynllun yn derfynol, yn ogystal â beth mae'r mesurau a'r canlyniadau hyn wedi'u cyflawni mewn gwirionedd. Roedd cyfle nawr i ailedrych ar sut y gellid craffu ar y Cynllun yn effeithiol o hyd yng ngoleuni'r newidiadau i'r Amcanion Lles a'r cynnydd mewn meysydd trawsbynciol, yn ogystal ag edrych ar fformat adroddiadau perfformiad cysylltiedig, i gynnwys data ansoddol ac astudiaethau achos. Ychwanegodd y Cadeirydd ei bod yn bwysig i'r Cynllun Corfforaethol ganolbwyntio'n fwy ar ganlyniadau a mesur a monitro'r perfformiad yn effeithiol.

Ychwanegodd yr Arweinydd Gweithredol a'r Aelod Cabinet dros Berfformiad ac Adnoddau nad oedd y gwaith ar wahanol iteriadau'r Cynlluniau Corfforaethol, i bob pwrpas, yn stopio rhwng y fersiynau blaenorol a'r fersiynau newydd ond ei bod yn broses eithaf parhaus. Roedd cyfle, rhwng iteriadau, i bwysu a mesur a sicrhau bod y cyfeiriad teithio ar gyfer y Cynllun Corfforaethol yn parhau i fod yr un priodol. Rhoddodd bwyslais hefyd ar gyfranogiad cyrff ac asiantaethau partner eraill o ran cydweithio ar y gwaith hwn ac i fodloni anghenion trigolion.

Yn dilyn y trafodaethau ar yr eitem hon, fe gafwyd hynny wedyn

ARGYMHELLWYD – Y dylid rhannu'r sylwadau canlynol gan y Pwyllgor â'r Cyfarwyddwr Adnoddau Corfforaethol er mwyn helpu i lywio'r diwygiadau i'r Cynllun Corfforaethol, cyn i'r Cabinet ystyried drafft terfynol maes o law:

- Dylid rhoi ystyriaeth i amlygu amcanion penodol ac ati o fewn y Cynllun sy'n cyfeirio at bobl hŷn a'u gofynion, yn ogystal â rhai grwpiau allweddol eraill o drigolion Bro Morgannwg;
- Pwysigrwydd gwreiddio'r 5ed Amcan Llesiant "Bod y Cyngor Gorau y Gallwn Fod" yn niwylliant a threfniadaeth Cyngor Bro Morgannwg, gyda mwy o ddidwylledd, tryloywder, ymgysylltu â'r cyhoedd ac atebolrwydd yn ogystal â ffocws cryfach ar dlodi a'r amgylchedd, a oedd hefyd yn rhannau allweddol o'r Cynllun.
- Pwysigrwydd monitro perfformiad y Cynllun a'r angen i gael mesurau yn eu lle i 'brofi' a dangos yn glir lle bu'r Cyngor yn llwyddiannus neu lle mae lle i wella. Roedd angen gwerthusiad cywir o lwyddiant ac ymagwedd fwy seiliedig ar ganlyniadau ar gyfer y Cynllun, yn ogystal â mecanwaith i sicrhau bod y cyfeiriad ar gyfer y Cynllun yn parhau i fod yr un cywir.

Rheswm dros yr argymhelliad

Er mwyn i'r sylwadau a wnaed gan y Pwyllgor gael eu hystyried gan y Cyfarwyddwr Adnoddau Corfforaethol er mwyn helpu i lywio diwygiadau i'r Cynllun Corfforaethol.

526 RHAGLEN AIL-LUNIO: CRYFHAU CYMUNEDAU - YMATEB I ADRODDIADAU ARCHWILIO CYMRU AR DRECHU TLODI A GWAITH TRYDYDD SECTOR (CYF) –

Amlinellwyd y cyfeiriad o gyfarfod y Cabinet (ac adroddiad atodol, yn ogystal â chyflwyniad) i'r Pwyllgor gan y Rheolwr Gweithredol, Mewnwelediad a Strategaeth Gorfforaethol. Diben hyn oedd galluogi'r Pwyllgorau perthnasol i gael golwg ar ddatblygiad y corff hwn o waith a rhoi cyfle iddynt roi eu sylwadau i'r Cabinet.

Nododd yr adroddiad hwn y canfyddiadau a'r argymhellion allweddol a gafwyd mewn adroddiadau a gynhyrchwyd gan Cwmpas yn dilyn rhaglen ymgysylltu a gynhaliwyd ar ran Cyngor Bro Morgannwg, mewn ymateb i bedwar Adroddiad Archwilio Cymru, a oedd yn canolbwyntio ar drechu tlodi a gweithio gyda'r Trydydd Sector.

Canolbwyntiodd yr ymgysylltu ar yr argymhellion a amlinellwyd yn yr adroddiadau hyn ac edrychodd ar waith presennol y Cyngor ar drechu tlodi yn ogystal â

pherthnasau gwaith gyda Sefydliadau'r Trydydd Sector, Mentrau Cymdeithasol a Chynghorau Tref a Chymuned i archwilio cyfleoedd ar gyfer datblygu.

Tynnodd yr adroddiad sylw at ganlyniadau ymgysylltu helaeth â swyddogion mewnol y Cyngor, a chynrychiolwyr o sefydliadau allanol, sef, y Trydydd Sector, Mentrau Cymdeithasol a Chynghorau Tref a Chymuned.

Bu'r adroddiad hefyd yn ystyried y casgliadau a'r argymhellion o'r ymgysylltu a chynigion y Cyngor i fynd i'r afael â nhw fel rhan o ddatblygu Cynllun Corfforaethol newydd a'r Rhaglen Ail-lunio.

Rhannwyd y fethodoleg gefndirol ar gryfhau cymunedau a gweithio i drechu tlodi a'r argyfwng costau byw hefyd gyda'r Aelodau.

Yn dilyn hynny, codwyd nifer o gwestiynau a sylwadau yn y cyfarfod, a oedd yn cynnwys y canlynol:

Croesawodd y Cadeirydd yr adroddiad a'r pwyslais ar fentrau cymdeithasol a nodwyd gan Cwmpas a'u hargymhelliad bod y Cyngor yn ymgymryd â mapio manwl o'r sector i ddatblygu dealltwriaeth gynhwysfawr o faint a chyfansoddiad y sector ym Mro Morgannwg. Roedd yn hanfodol bod y Cyngor yn cefnogi mentrau cymdeithasol trwy ddarparu piblinell o gyfleoedd a'u helpu i ddod o hyd i farchnad, er mwyn gwneud y mentrau hyn mor fuddiol a chynaliadwy â phosibl.

Dywedodd y Cynghorydd Carroll y dylai'r Cyngor ddwyn y gwahanol sefydliadau a phartneriaid Trydydd Sector y bu'n gweithio gyda nhw i gyfrif er mwyn sicrhau eu bod yn cyflawni eu rhwymedigaethau a'u hamcanion i'r Awdurdod Lleol a thrigolion ac roedd eisiau deall sut roedd hyn yn cael ei weithredu ar hyn o bryd gan y Cyngor. Mewn ymateb, esboniwyd bod trefniadau a chytundebau amrywiol ar waith gyda'r partneriaid hyn, a oedd yn cynnwys amodau allweddol, cytundebau lefel gwasanaeth a chylch gorchwyl er mwyn monitro a gwerthuso eu perfformiad a'r hyn yr oeddent yn ei gyflawni o ran y gwasanaethau a'r canlyniadau penodol a osodwyd ar gyfer y Cyngor a'i drigolion. Byddai'r enghreifftiau penodol a godwyd gan y Cynghorydd yn cael eu hanfon ymlaen at dimau priodol y Cyngor.

Croesawodd yr Is-gadeirydd y gwaith a oedd yn cael ei wneud gan y partneriaid Trydydd Sector, a fyddai hefyd yn rhoi persbectif allanol i'r Cyngor o'r sefydliad a'r cyfle i edrych ar arfer gorau o'r sector hwn y gallai'r Cyngor ei ystyried yn ei ffrydiau gwaith a'i arferion ei hun. Roedd hyn hefyd yn berthnasol i'w bartneriaeth a'i berthynas â Chynghorau Tref a Chymuned lleol, a fyddai hefyd yn helpu i gryfhau'r berthynas rhwng y Cyngor a Chynghorau Tref a Chymuned ym Mro Morgannwg. Roedd caffael yn elfen bwysig o'r perthnasau hyn a dylid bwrw ymlaen ag ef fel rhan o'r broses hon, yn ogystal â bod yn fwy creadigol gyda chaffael yn y dyfodol. Mewn ymateb, esboniwyd, o ran caffael, fod dull mwy creadigol yn cael ei weithredu ac, yn y fforwm Adran 16, ar ymgysylltu â'r sectorau Trydydd a Menter Gymdeithasol ehangach ynghylch y broses gaffael. Roedd caffael hefyd yn cael sylw gan Grŵp Gorchwyl a Gorffen y Pwyllgor. Roedd gwaith hefyd yn cael ei wneud fel rhan o'r adroddiad ar ddarn o fyfyrddodau, a oedd yn ddarn agored a gonest o waith, yn cael barn partneriaid allanol o ran gweithio gyda'r Cyngor ar gyfer y Rhaglen Ail-lunio a'r Cynllun Corfforaethol.

Esboniodd y Cadeirydd y byddai'r Diwygio Caffael a'r Bil Partneriaeth Gymdeithasol a fyddai'n dod ym mis Chwefror 2025 yn ei gwneud yn haws ac yn symlach ymgysylltu, cyn tendr, gyda'r Trydydd Sector, Mentrau Cymdeithasol a busnesau bach a chanolig (BBaCh) ac iddynt wneud cais am y rhain. Hefyd, byddai angen cyhoeddi piblinell o gyfleoedd, a fyddai'n cynorthwyo caffael y Cyngor ac a fyddai o fudd i fusnesau lleol a llai wrth dendro i'r Awdurdod.

Yn dilyn y trafodaethau ar yr eitem hon, fe gafwyd hynny wedyn

ARGYMHELLWYD – Y dylid rhannu'r sylwadau canlynol gan y Pwyllgor gyda'r Cabinet i'w hystyried:

- Croesawyd y pwyslais ar fentrau cymdeithasol, yn ogystal ag argymhelliad Cwmpas i'r Cyngor wneud gwaith mapio manwl o'r sector er mwyn datblygu dealltwriaeth gynhwysfawr o faint a chyfansoddiad y sector o fewn y Sir;
- Pwysigrwydd bod y Cyngor yn cefnogi mentrau cymdeithasol trwy ddarparu llif o gyfleoedd a'u helpu i ddod o hyd i farchnad, er mwyn gwneud y mentrau hyn mor fuddiol a chynaliadwy â phosibl;
- Sicrhau bod y Cyngor yn dwyn yr amrywiol sefydliadau trydydd sector a phartneriaid y mae'n gweithio gyda nhw i gyfrif i sicrhau eu bod yn cyflawni eu rhwymedigaethau i'r Awdurdod Lleol a thrigolion;
- Manteision gweithio gydag asiantaethau allanol amrywiol a phartneriaid trydydd sector a fyddai'n rhoi persbectif allanol i'r Cyngor o'r sefydliad a'r cyfle i edrych ar arfer gorau o'r sector hwn y gallai'r Cyngor ei gymryd i ystyriaeth yn ei ffrydiau gwaith ei hun a arferion;
- Hefyd, cael y persbectif allanol tebyg hwn a'r gwerthusiad o'r Cyngor a sut mae'n gweithio gan randdeiliaid a phartneriaid allweddol eraill megis y Cyngorau Tref a Chymuned Lleol er mwyn adeiladu ar y berthynas gyda nhw;
- Pwysigrwydd bod Cyngor Bro Morgannwg yn gweithio gyda'i bartneriaid Cyngorau Tref a Chymuned ar gaffael, yn ogystal â mentrau cymdeithasol a mentrau bach a chanolig (BBaCh) o fewn y sir.

Rheswm dros yr argymhelliad

Er mwyn i sylwadau'r Pwyllgor gael eu bwydo'n ôl a'u hystyried gan y Cabinet.

527 DIWEDDARIAD RHAGLEN AIL-LUNIO (CYF) –

Cyflwynwyd y cyfeiriad o gyfarfod y Cabinet gan y Cyfarwyddwr Adnoddau Corfforaethol, a'i ddiben oedd galluogi'r Pwyllgor i ystyried yr adroddiad ac i'r Cabinet ystyried barn y Pwyllgor.

Nododd yr adroddiad atodedig gam nesaf rhaglen drawsnewid y Cyngor, Ail-lunio. Cyfeiriodd yr adroddiad at ail-lunio gyda'r gymuned, siarad â chymunedau ac edrych ar ffyrdd o ddarparu gwell gwasanaethau.

Daeth amseru'r diweddariad hwn o'r rhaglen drawsnewid ar adeg dyngedfennol i'r Cyngor, nid yn unig oherwydd y rhagolygon ariannol ar gyfer y blynyddoedd i ddod,

ond hefyd Cynllun Corfforaethol newydd y Cyngor ar gyfer 2025-2030 a oedd bellach wedi'i ddatblygu ac yr oedd ymgynghoriad ar fin gael ei gynnal arno. Roedd y ddau ymarfer hyn wedi cael eu datblygu ochr yn ochr, gyda'r Cynllun Corfforaethol yn nodi'r hyn yr oedd y sefydliad am ei gyflawni erbyn 2030, a chydag Ail-lunio yn mynegi'r ffordd y byddai angen i'r Cyngor newid sut y byddai'n gweithio er mwyn cyflawni'r uchelgeisiau hynny. Roedd hyn yn erbyn cefndir lle byddai angen i'r Cyngor ddarparu gwasanaethau cyhoeddus ar adeg o alwadau cynyddol ac adnoddau sy'n lleihau.

Rhoddodd Atodiad A y Prosbectws Ail-lunio i'r Aelodau, ac amlinellwyd y rhannau allweddol i hyn i'r Aelodau, gan gynnwys y cefndir i ddatblygu'r prosbectws, fel ymgynghori ac ymgysylltu mewnol ac allanol helaeth gydag amrywiol randdeiliaid, hyd at y pum thema drawsnewid allweddol, y meini prawf a'r canllawiau ar gyfer prosiectau gwasanaeth i'w blaenoriaethu, trefniadau craffu, llywodraethu a phartneriaeth ar gyfer y Rhaglen, yn ogystal â'r camau nesaf ar gyfer y broses hon, fel y trafodaethau ar y blaenoriaethau a'r cyfleoedd eraill a nodwyd fel rhan o'r broses hon yn ystod y gweithgorau cyllideb sydd i ddod dros fis Hydref a mis Tachwedd.

Yn dilyn hynny, codwyd nifer o gwestiynau a sylwadau yn y cyfarfod, a oedd yn cynnwys y canlynol:

Cyfeiriodd y Cadeirydd at y dull 'Y Pethau Pwysig' a manteision hyn wrth ddarparu gwell gwasanaethau i drigolion.

Roedd y Cynghorydd Franks, tra'n cefnogi'r broses Trosglwyddo Asedau Cymunedol, yn poeni am rai agweddau ar hyn, gyda'r hyn a oedd yn ei farn ef yn heriau sylweddol o ran cyfranogiad y gymuned, diffyg tryloywder ac ymgysylltu yn ogystal â'r pwysau ar adnoddau'r Cyngor. Dywedodd yr Arweinydd Gweithredol a'r Aelod Cabinet dros Berfformiad ac Adnoddau y gallai'r broses o drosglwyddo asedau fod yn her i gymunedau lleol a bod angen mewnbwn medrus neu dechnegol i sicrhau cynaliadwyedd yr ymdrechion hyn. Byddai'r cytundeb perthynas newydd yn helpu, yn ogystal â cheisio adolygu'r broses hon a chael cyfarfod gyda'r Cynghorydd Franks a swyddogion y Cyngor i edrych ar yr enghreifftiau a'r meysydd pryder penodol a oedd ganddo. Cymeradwyodd y Cadeirydd hyn drwy gyfeirio at bryderon tebyg a fynegwyd mewn cyfarfod blaenorol y Pwyllgor, lle argymhellwyd neu awgrymwyd bod mwy o gefnogaeth ac arweiniad yn cael eu rhoi i gymunedau lleol wrth redeg asedau ac adeiladau mewn modd masnachol hyfyw, ac erbyn hyn roedd cyfle a lle i drafod hyn.

Gofynnodd y Cynghorydd Dr. Johnson am yr amserlenni ar weithredu a blaenoriaethu'r mesurau ar gyfer y Rhaglen Ail-lunio, yn ogystal â'r prosesau llywodraethu a gwneud penderfyniadau sy'n ymwneud â hyn a manteision posibl y Cyngor yn defnyddio Dull Cyllidebu Sylfaen Sero wrth helpu gyda'r Rhaglen Ail-lunio a gwaith y Cyngor o gyllidebu neu flaenoriaethu gwasanaethau. Esboniwyd bod y swyddogion a oedd yn ymwneud â llunio prosbectws y Rhaglen yn gwbl ymwybodol o faint ac ehangder y gwaith ail-lunio, fel yr oedd y Cabinet, a oedd wedi gosod deg blaenoriaeth i'w cysylltu â'r meysydd risg mwyaf, er mwyn i'r meysydd hanfodol hynny gael eu blaenoriaethu a'u canolbwyntio arnynt yn gyntaf. O ran y dull Cyllidebu Sylfaen Sero, a'r adborth cysylltiedig gan y Cynghorydd a'i gydweithwyr,

roedd hyn eisoes wedi dechrau cael ei ystyried a'i weithredu o fewn Adnoddau Corfforaethol, trwy edrych ar gyllidebau a gweld sut y gellid gwario'r rhain yn effeithlon ac yn effeithiol. Gellid gweld hyn hefyd o ran y gwaith paratoi y byddai Timau Rheoli Cyfarwyddiaeth yn ei wneud mewn perthynas â'u gweithgorau cyllideb eleni ac i edrych ar elfennau statudol a disgresiynol gwasanaethau a chael golwg fwy fforensig ar sut y gwariwyd cyllidebau Cyfarwyddiaeth unigol ar lefel Rheolwr Gweithredol a Phennaeth Gwasanaeth. Er roedd llawer o gyllidebau yn dal i wynebu'r her o wynebu cyfyngiadau statudol ac ariannol, ac roedd angen i'r dull sylfaen sero dargedu'r cyllidebau hynny a oedd fwyaf addas ar gyfer y dull mwy fforensig hwn.

Cyfeiriodd yr Is-gadeirydd at y dull 'Y Pethau Pwysig' a gofynnodd pam y gwnaed y penderfyniad i ymgymryd â gorchwyl a gorffen ac a oedd hyn yn cael ei arwain gan y Tîm Arweinyddiaeth Strategol (TAS). Cyfeiriodd hefyd at drawsnewid lefel gwasanaeth a gofynnodd am y prosesau gwneud penderfyniadau/blaenoriaethu cysylltiedig, yn enwedig o ran gwasanaethau statudol a disgresiynol. O ran yr ystyriaethau mewn perthynas â gwasanaethau statudol a disgresiynol a'u cynnwys yn y prospectws, atebodd y Cyfarwyddwr Adnoddau Corfforaethol, gyda'r gyfran sylweddol o'r gyllideb yr oedd angen ei chanolbwyntio ar wasanaethau allweddol addysg a gofal cymdeithasol a'r pwysau ariannol cysylltiedig, fod angen ail-lunio a thrawsnewid ffrydiau gwaith y Cyngor yn y meysydd hyn ac eraill, yn fforensig, er mwyn diogelu cyllid ac edrych ar fodolau cyflawni amgen. O ran y grŵp gorchwyl a gorffen, roedd hyn wedi'i gymryd o staff ar draws y Cyngor, er mwyn chwilio am effeithlonrwydd, symleiddio ac edrych ar ba brosesau a allai helpu i wella rhyngweithiadau'r Cyngor â defnyddwyr gwasanaethau a thrigolion, ac yn fewnol trwy sesiynau datblygu rheoli a lledaenu'r Rhaglen Ail-lunio i staff y Cyngor.

O ran cwestiwn dilynol yr Is-gadeirydd ynghylch y model atebolrwydd ar y dull uchod, esboniwyd mai darn o waith oedd hwn a oedd wedi ennill momentwm yn ddiweddar a'i fod wedi'i wneud yn ochelgar ac, fel rhan o hyn, roedd arweinwyr tîm y Cyngor wedi cael cefnogaeth gan y TAS ac eraill. Roedd hyn yn gysylltiedig â'r gwaith ar deithiau ugain o drigolion a sut roedd trigolion yn cyrchu gwasanaethau.

Dywedodd yr Arweinydd Gweithredol a'r Aelod Cabinet dros Berfformiad ac Adnoddau fod y dull hwn yn gyffrous a bod ganddo'r potensial i wneud gwahaniaeth cadarnhaol i drigolion a staff y Cyngor o ran newid, gwella a symleiddio gwasanaethau.

Yn dilyn y trafodaethau ar yr eitem hon, fe gafwyd hynny wedyn

ARGYMHELLWYD –

(1) Bod y sylwadau canlynol gan y Pwyllgor yn cael eu rhannu â'r Cabinet i'w hystyried:

- Manteision posibl y Cyngor yn defnyddio dull Cyllidebu Seiliedig ar Sero i helpu gyda'r Rhaglen Ail-lunio a chyllidebu neu flaenoriaethu gwasanaethau'r Cyngor;
- Manteision a phwysigrwydd i'r Cyngor fabwysiadu'r agwedd 'Sylfaenol Gwych' a'r flaenoriaeth er mwyn darparu gwell gwasanaeth i drigolion.

(2) Bod cyfarfod yn cael ei drefnu i drafod y sylwadau a'r pryderon a godwyd yn y cyfarfod hwn o'r Pwyllgor ynghylch y broses Trosglwyddo Asedau Cymunedol, cymhlethdod posibl, ymglymiad cymunedol â'r broses hon, a'r adnoddau sydd gan swyddogion y Cyngor i'w chefnogi.

Rhesymau dros yr argymhellion

(1) I'r Cabinet ystyried barn ac adborth y Pwyllgor ar yr adroddiad.

(2) Er mwyn ystyried ac adolygu'r broses Trosglwyddo Asedau Cymunedol yng ngoleuni'r sylwadau a'r pryderon a godwyd yng nghyfarfod y Pwyllgor.

528 TRACIO ARGYMHELLION CHWARTER 1AF AC 2IL 2024/25 AC ATODLEN DIWEDDARU RHAGLEN GWAITH CYCHWYNNOL Y PWYLLGOR 2024/25 (CAC) –

Rhoddodd yr adroddiad wybod i'r Aelodau am gynnydd argymhellion y Pwyllgor Craffu yn y gorffennol ac amserlen arfaethedig y Flaenraglen Waith ar gyfer 2024/25:

- Tracio Argymhellion 2023-24 (Atodiad A);
- Tracio Argymhellion Chwarter 1 - Mis Ebrill i fis Mehefin 2024 (Atodiad B);
- Tracio Argymhellion Chwarter 2 - Mis Gorffennaf i fis Medi 2024 (Atodiad C);
- Amserlen Blaenraglen Waith wedi'i diweddarau ar gyfer 2024/25 (Atodiad D).

Gofynnwyd i'r Pwyllgor hefyd gymeradwyo'r diwygiadau canlynol i amserlen y Blaenraglen Waith cyn iddi gael ei chyhoeddi:

- Llithro Adnewyddu'r Cynllun Ariannol Tymor Canolig o gyfarfod y Pwyllgor ym mis Tachwedd 2024 i fis Rhagfyr 2024;
- Llithro diweddariad blynyddol y Cynllun Rheoli Asedau Corfforaethol a'r Cynllun Rheoli Carbon i gyfarfod nesaf y Pwyllgor ym mis Tachwedd oherwydd eu gohirio yn y cyfarfod hwn.

Yr oedd wedi hynny

ARGYMHELLWYD –

(1) Cytuno ar statws y camau gweithredu a restrir yn Atodiadau A – C i'r adroddiad.

(2) Cymeradwyo'r Rhaglen Rhaglen Gwaith i'r Dyfodol wedi'i diweddarau ar gyfer 2024/25 sydd ynghlwm yn Atodiad D i'r adroddiad a'i lanlwytho i wefan y Cyngor, yn amodol ar y newidiadau a ganlyn y cytunwyd arnynt gan y Pwyllgor:

- Y dylid llithro Adnewyddu'r Cynllun Ariannol Tymor Canolig o gyfarfod y Pwyllgor ym mis Tachwedd 2024 i fis Rhagfyr 2024.
- Bod Diweddariad Blynyddol y Cynllun Rheoli Asedau Corfforaethol a'r Cynllun Rheoli Carbon yn cael eu llithro i gyfarfod nesaf y Pwyllgor ym mis Tachwedd oherwydd eu bod yn cael eu gohirio yn y cyfarfod hwn.

Rhesymau dros yr argymhellion

- (1) Parhau i olrhain argymhellion y Pwyllgor yn effeithiol.
- (2) Er gwybodaeth i'r cyhoedd.